

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 8 K., " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér, Lamprecht-paleta, földszint.
az udvarban hátul.

Botrány a newyorki fő-konzulátuson.

Ahol nem tudnak magyarul.

Csak németül tárgyalnak.

A nagykövet beavatkozása.

Kiszely Imre egri tanárral fölháborító dolog történt a newyorki osztrák-magyar főkonzulátuson. — Kisely katonakönyvének láttamozása végett megjelent a konzulátuson, ahol magyarul nem akartak vele tárgyalni. Hiába mondta, hogy a főkonzulátusnak kutyakötelessége magyar nyelven érintkezni a felekkel, hasztalan volt a heves tiltakozás: — csak németül folyt le a tárgyalás.

A newyorki magyarok körében mély megütközést és nagy izgalmat okozott a konzulátus Dobrzniecki nevű hivatalnokának perfid eljárása. Hála istennek, akadt egy derék magyar hírlapíró, Singer Mihály, a Newyorkban megjelenő A Bevándorló szerkesztője, ki lapjában szóváltette a dolgot és elégtételt követelt. Hengelmüller br. washing-

toni osztrák-magyar nagykövet a botrányos eset kipattantása után vizsgálatot rendelt el s e vizsgálat eredménye szóról-szóra beigazolta a vádat. Erről szól a newyorki fő-konzulátus következő levele:

Imperial and Royal Austro-Hungarian Consulate General, 38 Broadway, Newyork, 1906. július 27-én.

Tekintetes dr. Singer Mihály urnak, a „Bevándorló” szerkesztője, 30 West 19 st., Newyork.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Bécses lapjának folyó hó 20-iki számában jelent meg azon közlemény, miszerint az ezen hivatalban alkalmazva levő, de nem magyarajku tisztviselő által az itt megjelent dr. Kozma Arthur és főtiszt, Kiszely Imre urak arra lettek utasítva, hogy az utóbb nevezett lelkész ur katonai jelentkezését német nyelven teljesítse. Az illető hivatalnok ezen sajnálatos eseményt ennek megtörténte után nekem azonnal bejelentvén, arról már a b. lapjában történt nyilvánosságra hozatal előtt tudomásom volt. E jelentés megtétele alkalmával figyelmessé tettem az érdekelt Dobrzniecki hivatalnokot arra, miszerint ő az által, hogy az ügy magyar nyelven történendő lebonyolításához nem hivatott egy magyarul beszélő hivatalnokot, mulasztást követett el, amennyiben főtisztelendő Kiszely Imre urnak teljes jogában állott jelentkezését magyar nyelven megtenni. Ezzel egyidejűleg azonnal intézkedtem, hogy a katonai referens szobájában egy magyarul beszélő hivatalnok helyeztessék el állandóan és meg vagyok győződve, hogy a jövőben az

ehhez hasonló sajnálatos félreértések (?) előfordulni nem fognak.

Fogadja a tekintetes Szerkesztő ur kiváló tiszteletem kifejezését.

Grivicio, csász. kir. alkonzul.

Az a hallatlan sérelem, hogy Amerikába szakadt véreinkkel úgy bánnak el a mi drága pénzen fenntartott konzulátusainkon — mint Kiszely Imrével is — egyesegyedül annak a korrump és lealázó rendszernek tudható be, mely közel negyven esztendő uralma alatt megmetyelozte a külügyi adminisztrációt. Nem is csoda, hogy ez így van és javulásra alig van kilátás. Mert amíg Goluchowskiak ülnek a külügyminiszteri székekben, másként nem is fognak elbánni a külföldre vetődött magyarral.

Az őszi delegációban, történjék bármi is, a legerélyesebben kell föllépni a függetlenségi párt tagjainak. Tűrhetetlen, hogy a nemzetnek olyan ellensége, mint Goluchowski, tovább is üzhesse kisedet játékait külügyi politikánk vezetése terén. Nincs irgalom, nincs kegyelem, ennek a polyák grófnak bukni kell. És utána csak magyar és hazafiság dolgában kipróbált diplomata kerülhet a külügyminiszterium élére, hogy amerikai és más konzulátusainkon ne fordul-

Az urambátyám.

Mikor mult hónap végén, az Anna-bálok hetében a fürdőre utaztam, régimódi öreg bácsival hozt össze a véletlen.

Persze, hogy rögtön beszélgetést kezdett velem:

— Hova utazik öcsémuram?

Megmondtam neki, hogy pár napra egy kis fürdőhelyre megyek.

— Persze az Anna-bálla?

— Dehogy arra! Nem érdekelnek a bálók. Beteg vagyok. Egy kis hidegvizkurára van szükségem.

— Ejnye, ejnye, hogy ezeknek a mai fiatal uraknak mind hidegvizkurára van szükségük. Nincs ma már fiatalság! Hanem az is igaz, hogy bálók sincsenek. Anna-bál? Van is ma már! Csak a mi időnkben volt! Hej, akkor még voltak bálók!

S végig kellett hallgatnom, az ő legemlékezetesebb Anna-bálljának a történetét elejétől végig. Attól az emlékezetes pillanattól kezdve, mikor előállt a négyes-cug; két fekete, két fehér lóval s a kocsiláda feltehető, mint legbecesebb szállítmányt, a pincetokot.

— Hej, de micsoda borok voltak a bu-

téliakban! A király ő felsége is megnyalhatta volna utána a száját.

Az öreg ur élvezettel csettintett a nyelvvel s így folytatta:

— Remek italok valának azok! Nem is csoda, hogy a mai fiatalság olyan nyavalyás! Hiszen azt se tudják, mi az a jó bor! Holmi lity-loty lórét isznak, vagy pedig semmit. A mai boroknál különben a semmi is jobb! Az antialkoholistáknak igazuk van. De bezzeg nem lenne igazuk, ha jó bort ihatnának az urfiak. Az ad csak vért, jó kedvet, mindent. Lám, az állat csak vizet iszik, szomorú is valamennyi az istenadta!

Nagyon eltért az öreg ur a tárgytól, hát jónak láttam visszaterelni a bortéma körül nagy szeretettel csapongó gondolatait a bálókra.

— Bizony urambátyám, nincs ma már se jó bor, se jó kedv, se vidámság! Azt hiszem, hogy ma már az Anna-bálok sem a régiek.

— De nem ám! Nagy sora volt még akkor egy-egy ilyen Anna-bállnak. Nemcsak annyiból állt, mint most, hogy teszem, uram-öcsém bepakolja a fekete rendbelijét, megváltja a vasuti bilétáját és ott terem. Bezzeg, másképp ment ez azelőtt!

Három, négy napig jártunk kocsin, utbaejtve a legényes portákat, meg a lányos házakat s mindenfelé toborzottunk a bálla s hosszú kocsisorban vonultunk azután be a fürdőre.

Persze, a fürdők se voltak olyan cifrák, mint mostanság. S a csilláros, aranyozott disztésű disztermek helyett csak fehérre meszelt „szállák” voltak felszappanozott pádimentummal; a gyertyatartókban pedig fagygyertyák pislogtak, melyek le-lecsapogtak az atillákra, meg az ingvallas selyempuszlikokra.

A gyertyák pislogtak, de a jókedv lobogott; most a lámpák lobognak, de a jókedv pislog.

Hát bizony készséggel elhittem, hogy ebben a vádban van valamelyes igazság; valamint abban is, amit később mondott az öreg ur:

— Akkor csak mulatni akartunk! Más célunk nem volt! Vajjon hány ember megy ma bálla, csak azért, hogy mulasson? Egy-két naivlelkű. A többi, mind érdekből jár oda is, máshová is, mindenhová! Érdekből, meg üzletből.

S míg az öreg bácsi beszélt róla, hogy ők milyen önzetlenül jártak még a bálókba,

Mentőszekrények,

gépfelszerelések,

u. m.: Gépszifák, fömlők, pakkolások, stb.

Kiváló jó minőségben, a legolcsóbban:

Bészler és Dávid

vasvárosi kővel piac-u. 7. sz. alatt.

hassanak elő olyan „félreértések“, mint amilyen most Newyorkban is megtörtént. És ami napirenden van a külföldi konzuli hivatalokban, csak nem kerülnek mind nyilvánosság elé.

Magyarul!

Először, másodszor és harmadszor is: Magyarul!

A válság megoldása.

Fővárosi tudósítónktól.

A bécsi „Zeit“ azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy kinek volt legtöbb része a magyar válság megoldásában és egyebek között a következőket írja:

„Hogy nem a Fejérváry-kabinet birta rá a koronát az újabb tárgyalásokra, azt nemcsak az akkori miniszterek beszédjei és a félhivatalos közlemények, hanem az a tény is bizonyítja, hogy József főherceg, aki a kompromisszum barátja volt, Budapestről eltávozott, mert ellentétbe jutott Fejérváryékkal. Annak idején ugyan cáfolták, de azért mégis tény, hogy az uralkodóház több tagja szót emelt a béke érdekében és hogy éppen József főherceg és Izabella főhercegné voltak szószólói annak a békének, melyet Fejérváryék elleneztek. De nemcsak a császári ház tagjai, hanem előkelő osztrák és magyar politikusok is közreműködtek, hogy a kompromisszum létrejöjjön. Gróf Batthyány Tivadar önfeláldozó és szerencsés működéséről könyvet lehetne írni. Mikor a Fejérváry-kabinet nem akarta az uralkodóval közölni Wekerle kibontakozási tervét, megtette egy osztrák politikus. Meg kell itt azt is jegyezni, hogy alaptalanok voltak azok a támadások, melyekkel a válság során a törzskar főnökét, báró Becket illet-

ték. Beck nem a béke ellen, hanem a béke mellett kardoskodott és hogy a béke létre is jött, abban neki több része van, mint azoknak, akik most maguk számára szeretnék learatni az összes érdemeket.“

Még megérjük, hogy köszönetet kell országosan szavazni Beckéknek azért, hogy kegyesen megengedték az összes nemzeti követelések — kikapcsolását, talán feladását.

Hajdumegye a múlt hóban.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Debrecen, augusztus 15.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt ülést tartott, amelyen a megye július havi közigazgatási életére vonatkozó jelentéseket bírálták felül.

Az alispáni jelentés.

Kovács Gyula alispán jelentése szerint a közbiztonsági viszonyok általában véve jók voltak s figyelemreméltóan nem zavartattak meg.

Hasznos háziállatok közt a veszettség H.-Szoboszló városban szörványosan, a takonykór H.-Dorogon és H.-Sámszonban, a sertésorbáné Kabán és H.-Dorogon, a sertésvész T.-Csegén szörványosan lépett fel. A ragadós száj- és körömfájás H.-Böszörmény határában a Kupai legelőn állapított meg, de sikeres óvintézkedések folytán megszűnt.

A megye egészségügye.

A közegészségügyi viszony július hóban Hajdumegye területén kedvezőtlen volt. Gyermekeknel a gyomor- és bélobok pusztítottak. Roncsoló toroklob 3 esetben fordult elő, kanyaró 8 községben volt, 115 esetben, 10 halálozással. Legtöbb volt a kanyaró esetek száma H.-Szoboszlón, 33 esettel, 9 halálozással. Hasihagymáz 4 esetben fordult elő, 1 halálozással.

Élet és halál.

A múlt hóban a vármegye területén 553 születés fordult elő, közte 19 halvaszületés. Halálozás 427 volt, 1 öngyilkossággal s 3 balesettel. A múlt havi szaporulat 107.

nekem eszembe jutottak a mi gyakori beszélgetéseink az Anna-báli bálozások idejéből.

— Földvár megyek! A legdrágább, de a leguribb balatonparti hely. Aranyhalacs-kát kergetek. Télen a katonatisztek miatt nem juthattam hozzá, de most szabad a vásár, mert azok a gyakorlaton izzadnak. Az igaz, hogy nyolcas mezőnyben futunk, de azért van reményem. A hét vetélytársamnak mindnek több adóssága van, mint nekem. Ez az én nagy előnyöm!

— Sőt! A lányoknak imponál az adósság. Aki nem tud sokat csinálni, azt élehetetlennek tartják, már pedig ők szívesebben mennek élelmes emberhez férjhez, mint élehetetlenhez.

— Én Parádra megyek. Kétezer hold hevesi fekete föld néz a lányra. Egészen csinos, leszámítva egy kis pupot, mely a hátán diszeleg.

— Ugy-e, inkább lenne két pupja és négyezer holdja?

— Én Borszékra megyek, ezer korona váltóbefektetéssel. Azt hiszem, jól fog kamatozni. Van még egypár gazdag lány szép Erdélyországban...

Fülembe csegett a sok léha beszéd;

azalatt pedig az én öregem folytatta, hogy ők még milyen önzetlenül mulattak.

— Magáért a mulatsáért öcsém, semmi másért!

De egyszerre csak elszólt magát:

A forradalom előtti esztendőben volt. Vagy tizen mentünk fel Parádra a megyéből. Mind patvaristák meg jurátusok voltunk. A Bertelessy Stanci után bomlottunk. A leggazdagabb leány volt a Bácskából, Hevesen nyaralt valami távoli rokonánál, az öreg Deesky Bandi pandur főkomiszáriusnál. A leggazdagabb leány volt, de csunya, mint az éjszaka. Hanem, hiába bomlottunk — egy kúrazir-kapitány elcsipte előlünk...

Hallgattam, hallgattam és teljesen megnyugtattam a lelkiismeretemet.

Mert kezdtem rájönni, hogy mi se vagyunk rosszabbak tisztelt elődeinknél; azaz hogy ők se voltak jobbak a Deákné vásznánál.

S valószínű, hogy ha az isten megengedi, hogy öreg kort érjek, én is el fogom még emlegetni a régi, szép idöket, úgy mint most az öreg, hogy:

— Hej, az én időmben még voltak Annabálok! Akkor még tudtunk önzetlenül mulatni...

Vértessy Gyula.

Az adózó vármegye.

Hajdúvármegye július hóban ugyan- csak derekasan fizette adóját; 312372 koronával több egyenes állami adó folyt be e hóban, mint a múlt év július havában, tavaly ugyanis csak 10,294 koronát fizettek be, míg most 322,666 koronát.

Befizettek még hadmentességi díjban 892 koronát, bélyegjövédékben 78,144 kor., jogil etékben 97,430 koronát, díjjövédékben 148 koronát, dohányjövédékben 150666 koronát, határvám jövédékben 7408 kor., fogyasztási és itáladóban 18,306 koronát. Fizetési halasztás huszonegy esetben engedélyeztetett.

VIDÉK.

Fenyegető éhínség Biharban. Nagyváradról táviratozzák: Az élesdi járás főszolgabirájának az alispánhoz intézett jelentése szerint a járás öt községében: Rippán, Mocsáron, Belfenyéren, Kocsuban és Feketygyőrösön éhínség fenyeget, mert a jég mindent elvert. A főszolgabíró az inségesek részére államegélyt, esetleg könyöradományok gyűjtésének engedélyezését kéri.

A gyorsforraló áldozata. Fenékpusztán — mint Kaposvárról jelentik — Fest Raimond nyugalmazott honvédőrnagy házvezetőnője, Benkusz Jakabné az égő gyorsforralóba szeszt öntött s a szesz felrobbant és meggyújtotta a ruháját. A szerencsétlen asszony összeégett és másnap meghalt.

A Tisza titka. Az algyői kompnál a minap különös leletre bukkantak a halászok. Egy sötét tömeg lebegett a vizen. Kihúzták. Egy ló hullája került a partra egy ép kocsival. A kocsi rudja új, ülése féderes. A ló hátán L. D. betűk láthatók. A kocsi alkalmasint valamelyik szakadéknál fordult a Tiszába, talán a kocsival együtt, aki a vízbe fult s azért nem érte-sült senki a szerencsétlenségről. A nyomozás folyik.

Csendőrkerületi parancsnokság Debrecenben.

— augusztus 15.

(Saját tudósítónktól.) A kormánynek régi terve már az, hogy a mostani 5 csendőrkerületi parancsnokságot 7 kerületi parancsnokságra egészíti ki.

Erre nézve már a költségvetésbe is felvették a megkívánt összeget s azt a Ház meg is szavazta.

Most azután sietnek a két csendőrkerületi parancsnokság felállításával Debrecenben és Szombathelyen.

Az első Debrecenben lesz felállítva. Természetesen a mostani csendőrlaktanya ilyen körülmények közt nem lesz elég s épen ezért új csendőrlaktanyát építenek.

Az új csendőrlaktanya helyét illetőleg ragaszkodtak illetékes ténnyezők a Kossuth-utcahoz, amelynek állítólag jobb oldali részén, a templom mellett már ki is van a telek szemelve a csendőrlaktanya számára.

Fővárosból jött hírek szerint Debrecenben a hajdusági szocialista

Férfi, fiu és gyermekruha üzletemet

Piac-utca 41. számú házba

(Riki fűszer üzlet mellett)

helyeztem át Gerő E. Ernő.

mozgalmak miatt is kívánatos a laktanya mielőbbi sürgős felállítása (?).

A VÁROSHÁZARÓL

650 póttartalékos. Október 2-án 650 póttartalékos fog a debreceni 39. cs. és kir. gyalogezredhez bevonulni. A katonai parancsnokság a városhoz átírt, hogy a katonák elhelyezése tárgyában a megfelelő intézkedéseket tegye meg.

Képviselőválasztók névjegyzéke. Debrecen város 1906. évi képviselőválasztóinak névjegyzékét a törvényes határidőn belül senki sem felebbezte meg, így az a tegnapi napon jogerőre emelkedett.

Debreceni mintára. Pécs városa női klinikát, bábaképezdét akar felállítani. Tegnapi írt Debrecen városhoz, hogy küldje be a debreceni bábaképezde tervrajzát s költségvetését. Természetes, hogy Debrecen szíves készséggel tett eleget a kérelemnek.

A honvédelmi miniszter pöre.

A Kovács György „botos ispán” és Jekelfalussy Lajos „honvédelmi miniszter” pöre hosszasán húzódik a budapesti I-III. ker. járásbírósa előtt.

Az ügyvédek ab ovo Ledae fonogatják az ügy szálait, mindegyik a maga felének dicsőségét zengi, születésétől a mai napig s nem győzi eléggé ócsárolni a másik félnek inkorrekt eljárását.

Feszült kíváncsisággal várjuk, hogy a bírói bölcs belátás melyik félnek osztja az igazság babérját.

Immáron harmadikban kerülnek egymással szembe ma déli tizenkettőfél órakor a peres felek jogi képviselői dr. Hoffer Mihály kir. járásbíró előtt.

Kovács György helyett ma is dr. Csanádi Pál, Jekelfalussy L. helyett dr. Schwarz Vilmos jelent meg.

Ma a főperrel, a 166 kor. 46 fillér jogtalanul és erőszakkal, a kéméndi csendőrhöz intézett parancsossal elvett összegnek visszaköveteléséről van szó.

A bíró felolvassa a kereseti kérelmet.

Erre alperes ügyvéd, dr. Schwarz utal arra, hogy tartozatlanul fizetett összeg visszafizetése követelhető, tehát...

Felperesi ügyvéd, dr. Csanádi Pál erre közbevág: Erőszakkal elvett összeget követeltek.

Alperesi ügyvéd kéri felperest kereseti jogcímváltoztatás miatt elutasítani.

Bíró: Ez nem keresetváltoztatás.

Dr. Schwarz: Így is jó. De az összeg elküldetett a kéméndi csendőrhöz által a lonti gazdasághoz s így Jekelfalussy miniszter voltaképpen nem is felelt az összegért.

Dr. Csanádi: Fura okoskodás.

Dr. Schwarz: De mindegy. Tagadom az összes kereseti állításokat. Tagadom, hogy jogtalanul, erőszakkal vétettem el bármit is a felperestől. Különben felperes nem adta át a gazdaságot, megszőkött. Mikor alperes Lontórol Budapestre utazott, a béli állomáson találkozott Kovácsossal és nyugodt hangon szólott hozzá, de felperes gorombán válaszolt. Majd rátér az ügy hosszadalmas előadására.

Dr. Schwarz: Felperes egyáltalán nem volt letartóztatva. Az egész eset, vita stb. egy óra és tizenöt percig tartott. Kérem kihallgatni Barta József csendőrt arra, hogy felperes maga számolt össze s ezután adta át a kereseti összeget. Vallomásából ki fog

tűnni, hogy nem volt tartozatlan fizetés. Azonkívül a vasuti állomáson történt beszállgatásra Thék Endre budapesti lakos tanut kérem kihallgatni. Barta tanu költségeit a sajátjából fedezi alperes.

Alperesi képviselő hosszú előadását a bíró összegezi és jegyzőkönyvbe veszi a következőkben:

Alperes tagadja az összes kereseti előadásokat, vitatva azt, hogy felperesnek a 166 K 40 fillér járna, mert ezt az összeget alperesnek 1906. július 22-én létrejött megállapodás értelmében állott köteleességében megfizetni s miként ezt már az 1906. évi Sp. II. 830. számú perben előadta, felperes a 166 K 40 fillér összeget ott, az alkalommal, midőn az összeszámolás megejtetett, ezen összeg felperes által lóheremag-ár és előre kivett konvenció értékének megfizetésének jelezetett, felperes tárcáját elővéve, már ott átadni akarta s csakis alperes ebbeli nyilatkozatára maradt ott el a fizetésteljesítés, mivel a pénz átadását későbbre, akorra kívánta fogatosítani, amikor a felperesre bizva volt gazdasági dolgok átadása megtörténik. Felperes a folytatólagos átadást megtagadta azzal, hogy Lontórol szó nélkül eltávozott és a déli vasuti állomáson véletlenül találkozott aztán alperes felperessel, a mikor s hol alperes felperest arra hívta fel, hogy térjen vissza a gazdaságba Lontóra s teljesítse a reá bízott dolgok átadását, tegyen eleget megállapított köteleességének, felhívta, hogy adjon át mindent és számoljon el. Midőn erre felperes azzal válaszolt, hogy Lontóra többé vissza nem megy, megtagadta köteleességét, ekkor fordult alperes a csendőrhöz s a következőket mondta neki: „Itt van a szomszéd kocsi megcsőkött cselédem, Kovács György, aki a gazdaságot át nem adta, pénzzel is tartozik, járjon el a szabályok szerint.” Wattresz csendőrnök adott e panasza után alperes a vonaton tovább utazott. Arra nézve, hogy 166 K 40 fillért vagy bármit is a csendőr hajtson vagy szedjen be felperestől, alperes utasítást nem adott, arcinthogy nem hívta azt fel arra sem, hogy felperest tartóztassa le. Pénzösszeg mennyiségéről egy szót sem szólt.

Midőn a vasuton Párkányánára érkezett a peres, az ottani állomásfőnök közölte vele a kéméndi csendőrmester telefonkérését: „átvegye-e a felperes által felkínált 166 korona 40 fillért, hogy átvegye-e azt a pénzt és mit tegyen vele?” Alperes erre azt válaszolta, hogy a pénzt átveheti és küldje el a lonti gazdasághoz. Ezen előadásból, amely szerint a történeteket tanukkal is kész esetleg beigazolni, nyilván látható, hogy alperes részéről semmi erőszakoskodás az összegnek felperes által történendő megfizetése kérdésében nem történt és látható, hogy felperes önként adta át a csendőr kezéhez a 166 K 40 fillért, amely alperes nejt joggal megillette. Kérése odairányul, hogy tagadás esetén a hivatkozott tanukat hallgassa ki a bíróság.

Ezután a bíró felperesi ügyvédnek adja át a szót.

Felperesi ügyvéd Csanádi Pál tagadja, hogy felperes tartozott volna a 166 korona 40 fillérrel Jekelfalussynak. Az sem igaz, hogy felperes és alperes le ne számoltak volna. Felperes nem éjszaka költözött el, hanem Jekelfalussyné felszólítására 21-én fényes délben és délután.

Schwarz Vilmos alperesi ügyvéd azt bizonyítja 6 levéllel is, hogy Kovács nem gazdatiszt volt, hanem cseléd.

Ezután a bíróság visszavonul tanácskozásra s a bizonyítást elrendeli. Beidézendőnek tartja pedig Bartha csendőrt, Wattresz csendőrkáplart, az állomásfőnököt és Thék Endre földbirtokost. Epen ezért a tárgyalást augusztus 17-ikére elhalasztották.

A debreceni színtársulat Szigeten.

Az első fél hónap.

Debrecen, aug. 15.

A debreceni színtársulat, mely most Máramaros-Szigeten működik, augusztus hó 1-én kezdte meg két hóig terjedő működésének sorozatát. A társulat iránt Sziget műértő közönsége körében nagy érdeklődés nyilvánult, különösen azok után, amik Zilahy társulatával Debrecenben történtek. Az érdeklődést fokozta az is, hogy a társulat legnagyobb része teljesen ismeretlen előttük s így minden az újdonság ingerével hatott rájuk.

A színtársulat tagjai közül többen a megnyitó előadás előtt jóval letelepedtek Szigeten, nem csekély érdeklődést kelte az őket nem ismerő közönség közt. Voltak olyanok is a társulathoz, akik az egész vakációt Szigeten, vagy a közelben levő kedves fürdőhelyeken töltötték. Augusztus elsejére azonban valamennyien összegyűltek Szigeten, hol Thália papjai előtt megnyiták a szigeti színház kapui.

Az első előadás telt ház előtt folyt le. A közönség valóságban megrohanta a pénztárt és harcot vívott egy-egy helyért. A második, harmadik előadás is hasonló módon telt ház közönsége előtt folyt le. A negyedik előadásra: János vitézre meg pláne. Hisz a társulat ezt a darabot reklámozta be legjobban. Az ember Sziget főutcáján nem mehet úgy végig, hogy lépten-nyomon a János vitéz reklámjaiba ne botoljon. Szigeten alig van valamire való bolt, ahol a kirakatban egy-egy kép ne volna Zilahy Gyulánéról a János vitéz és Kukorica Jancsi festőien szép jelmezében. De volt is publikum a szakadásig.

Vasárnap este premier volt. Forgószél kisasszony került színre. A vékony dongáju és erősen kaszárnya illatu énekes bohózat iránt nem nagyon lelkesült a közönség. Régi elkoptatott viccek hatástalanul röppen-tek el, a dalokat sem érte külön sors.

A telt házak ezzel ezután ki is merültek. A közönség eltelt a színházzal s már Jerichó falait, Lisistratát kevesen nézték végig. A legvittebb huszár azonban helyre-ütötte a csorbát. Huszárnak ezt az újabb magyaros motívum operettjét zsufozt ház nézte végig. A közönség, úgy látszik, a premierek iránt mutat nagy érdeklődést. Zilahy el is határozta, hogy 6 rajta nem fog ki a közönség s ezután folyton újdonságokat fog adni, meglátja, lesz-e elt ház mindig. Kíváncsiak vagyunk, melyik fogja tovább bírni, a közönség, Zilahy, vagy a színészek. A jövő meghozza rá a választ.

A társulat tagjai közül különösen kiemelkednek Zilahyné S. Vilma, Föti Frida, Hahnel Aranka, Szabó Irma, Radó Anna, Arday Ida. A férfiak közül Szakács Andor, Ternyei, Békés, Arkossy, Polgár, Sarkadi és maga az igazgató, Zilahy Gyula, ki nemcsak mint igazgató, hanem mint kiváló művész teljesen meghódította a közönséget, miért a ma tartott színi bizottsági gyűlésen, melyen jelen voltak Szöllőssy Antal polgármester elnöklete alatt: Papp Tibor, Dobai Sándor, Szabó Sándor, Lator Sándor, Kubek Elek, Kovács Zoltán, Todorovits Zakariás, Szaploneczai István és Gavallér Lajos — úgy a bizottság, mint a nagy közönség nevében az egész társulatnak, élén az igazgatóval, teljes elismerést és bizalmat szavaztak.

Végül megemlítjük, hogy a „Máramaros” ma érkezett száma két heti működés után a társulat következő tagjait érdemesíti arra, hogy külön kiemelje: Zilahy, Zilahyné, Hahnel Aranka, Szabó Irma és Békés Gyula.

A legszebb és legjobb **CZIPŐ** az Elfenbein és Klein cipőüzletében szerezhetők be. Piac-utca Fischer-palota. A nagyérdemű közönség szíves meggyőződését kérve.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szemléli és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Nagyboldogasszony.** Ma a róm. kath. egyház a legnagyobb Mária-ünnepet, Mária menybemenetelét ünnepli. Az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor miséznek: Kampell József, 7 órakor Benczik Ferenc, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepi nagymiséét Szabó István végzi segédlettel, utána Nyíri Ignác predikál; háromnegyed 11 órakor Nyári Ignác, fél 12 órakor dr. Kovács István miséznek. Délután 3 órakor Iyánia, utána rózsafüzér.

* **A király születésének évfordulója.** Ó császári és apostoli királyi felség legmagasabb születésének évfordulója alkalmából, folyó 1906. évi augusztus hó 18-án, szombaton d. e. 10 órakor, a debreceni izr. hitközség a Deák Ferenc-utcai izr. templomban hálaadó istentiszteletet tart. Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 81. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószén t'suen. 6. Hymnus.

* **Halálozás.** Néhaj Halász Teréz m. kir. posta és távirda kezelőnő élete 22-ik évében hosszas és súlyos szenvedés után folyó augusztus hó 13-án reggel 7 órakor elhunyt. Kedves halottunk földi részei folyó augusztus hó 15-én délután 4 órakor fognak a Nyugoti-utca 80-ik számú gyászszobától a görög katolikus egyház szertartása szerint a római katolikus temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Bánatos szülei: Halász János nejevel Gál Juliánával. Nagynénje: Simák Józsefné Gál Terézia férjével és gyermekeivel. Keresztapja: Gál Mihály. A temetést Vetéssy Mihály „Kegyelet” temetkezési intézete rendezi.

* **Ipartestületi hírek.** Az ipartestület békéltető bizottsága ma délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. Az ülésen a munkaadók és az ipari alkalmazottak közt felmerült peres ügyeket intézik el. — **Szakosztályi ülések.** A kerékpártörzsszakosztály csütörtökön, e hó 16-án délután ülést tart, a melyen folyó ügyeket intéznek el. A női szabó szakosztály pénteken tart ülést, a melyen folyó ügyeket intéznek el.

* **Kedvezményes utazás Szent-István napján.** Szent-István ünnep alkalmából a m. kir. államvasutak, valamint a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemiükben álló helyiérdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áru menetérti jegyek adatnak ki. E menetérti jegyeket augusztus hó 18., 19. és 20. napján — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonalok kivételével) adják ki. A menetérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5-ik napon éjfélkor lejár, megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus hó 20-án délután történhetik; korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszaktításának sem menetkor, sem jövetkor nincs helye. Gyermekekre külön kedvezményt nem engedélyeztek.

* **A jegyzők fizetése.** A belügyminiszter értesítette a vármegye hatóságát, hogy a jegyzők 1907. évi fizetésének kiegészítését elhatározta. Felhívja ennél fogva a vármegye hatóságát, hogy a községi jegyzők, körjegyzők és segédjegyzők fizetésének fokimutatását állítsa össze és miután az őszi közgyűlés letárgyalta, küldjék fel a miniszteriumba, hogy a fizetés kiegészítése még ez évben utalványozható legyen a jegyzőknek.

* **A Nyomdászok Gutenberg-ünnepélye.** A debreceni nyomdászok augusztus 19-én, vasárnap este a Margit-fürdő disztermében nagyszabású Gutenberg-ünnepélyt rendeznek. Belépti díj: előre váltott jegyek 1 kor. 50 fillér, a mulatság napján a pénztárnál váltva 2 kor. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Zenész Kis Gyula. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor és Mihály Sámuel urak papirkereskedésében, Horváth Gusztáv óras- és Halász Árpád ur fodrász-üzletében.

* **Az „Ivria” asztaltársaság** ma este fél 9 órakor az „Othon” kávéház udvari termében (Sas-utca 2.) rendes felolvasó gyűlést tart. Felkéréstnek a tagok, hogy megjelenjenek.

* **Szerencsétlenség a villamos színházban.** Tegnap este a vásártéren levő villamos színházban csaknem végzetessé váló szerencsétlenség történt. Az előadás javában folyt, mikor a sötétben levő közönséget egy éles, velőig ható kiáltás riasztotta meg. Az előadás hirtelen megszakadt, a villamos lámpák újból kigyuladtak. A néző közönség sorában ült Tassi Ferencné s mellette 12 éves kis unokája, akinek homlokából erősen patakzott a vér. A kis fiút egy fadarab ütötte homlokán, mely súlyos sérülést okozta. Az általános kavarodás közben a rendőrség is megjelent s megállapították, hogy a fadarabot a színháznál működő lokomobil sodorta be a közönség közzé. A fadarabot ugyanis a gép szijja kapta el és vágta be oly erővel, hogy a gyermek homloka megrepedt. A kis fiú sebeit dr. Szalay Béla rendőrorvos kötözte be, a rendőrség pedig a szerencsétlenség miatt a színház vigyázatlan gépésze ellen megindította a vizsgálatot.

* **Bűnügyi tárgyalások.** A szüneti tanács holnap, csütörtökön a következő sorrendben tart főtárgyalásokat: Kovács Sándor ellen, lopás büntette. Kiss Lajos ellen, lopás büntette. Rostás Julianna s társa ellen, lopás büntette. Vig János ellen, lopás büntette. Makula Antal ellen, összbüntetés. Vásári Ágnes ellen, összbüntetés. Péntek Katalin ellen, összbüntetés.

* **Munkások gyűlése.** A debreceni öszmunkásság tegnap este nyolc órakor a oszmadia szinben igen népes gyűlést tartott. A gyűlésnek egyedüli tárgya az öszmunkásság és az ipartestületi betegsegélyző pénztár közt felmerült konfliktus ügye volt. Tokai István elnöki megnyitó beszéde után Vágó Béla a debreceni szocialista párt titkára szólt. Beszéde általánosságban a betegsegélyző pénztár ügyeire vonatkozott. Azután a következő határozati javaslatot fogadták el: „A debreceni öszmunkásság augusztus 14-én tartott gyűlése követeli, hogy a betegsegélyző pénztár tagja két harmadrésben munkások, egy harmadrésben pedig munkaadók legyenek”.

* **Értesítés.** Az izr. hitközség által kibocsátott részkötvények tulajdonosai értesítetnek, hogy e részkötvények esedékes szelvényei ezentúl a Korona Takarékos és Segélyszövetkezethél a hivatalos órák alatt váltatnak be.

* **Lőkötő cigányok.** Jó fogást csinált tegnap a debreceni csendőrség. Három lőkötő cigányt, Balogh Ferencet, Pestyán Lászlót és Rostás Ferencet éppen akkor esipte meg a lővásban, amikor több lopott lovon akartak tulajdani. A csendőrség a cigányokat letartóztatta és ma átkiséri őket az ügyészséghez.

* **Ujjlenyomat rendszer Debrecenben.** A sötét bűnügyek napfényre hozatala és a bűnügyek nyomozatainak megkönnyítése céljából Polonyi Géza igazságügyminiszter elrendelte, hogy az ujjlenyomat rendszer, a daktiloszkópia a nyomozó és büntető hatóságok előtt Debrecenben is bemutatassék. Az igazságügyminiszter rendelete folytán a budapesti államrendőrség részéről átirat érkezett a királyi ügyészséghez, mely arról értesítette az ügyészséget, hogy az ujjlenyomat használatának kioktatása céljából az államrendőrségi tisztviselő szeptember hó folyamán érkeznek és előadásokat tart a daktiloszkopiáról. Az ujjlenyomat rendszer célja a hamis név használatának lehetlenné tétele. A bíróságoknak és a rendőrségnek ama rovott multuak leleplezésére szolgál, akik előéletüket titokban tartandó, elhallgatják régi bűneiket. A hatóságoknak tehát érdeke odairányul, hogy ujjnyomat gyűjteményükben az összes büntetett és gyanus egyének ujjlenyomata meglegyen. Az ujjlenyomat rendszer, melynek Bertillon francia tanár, írásszakértő a feltalálója, a Dreyfus-ügyben is szerepelt. Az előadást valószínűleg a törvényeszküdtárséki termében tartják s ezt az érdeklődő közönség is meghallgathatja.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: Bartos József róm. kath. 17 hónapos, Sándor István ev. ref. 83 éves, Salik András róm. kath. 2 hónapos, Halász Teréz gör. kath. 22 éves, Csengeri Mária ev. ref. 19 hónapos, Molnár József ev. ref. 18 hónapos, Varjas Erzsébet ev. ref. 2 hónapos, Veisz Imre izr. 2 hónapos.

* **A ló és szarvasmarha ára.** A debreceni most lefolyt nagy vásár ugyan erősen bizonyította be, hogy milyen magasan felemelkedett a lovak ára. A talyigás ló értéke is meghaladta a kétszáz koronát. Öreg emberek nem emlékeznek rá, hogy valaha ilyen nagy ára lett volna a lovaknak. Valamivel szelidebb a szarvasmarhák ára, de azért az is igen nagy. A felhajtás mindkettőben jelentős, kínálat és kereslet egyformán számottevő volt.

* **A pezsgős vacsorák.** Végzeteltőre sodorta Zeller Józsefet a könyelműsége. Az Angol királynő szállodában szolgált mint csapos-legény. Mint ilyen, az ő kezében állott a pincekes. Nagy mennyiségű bor, sör és pezsgő volt rábizva s ő mindig becsületesen elszámolt vele. Utóbbi időkben gazdája, Hauer Bertalan hiányokat vett észre. Különösen a drága pezsgő-borok sorai ritkultak feltűnő módon, mely sehogy sem állott arányban a közönség által elfogyasztott mennyiséggel. Hauer figyelni kezdett és rájött, hogy a drága nedűben beállott rettenetes pusztítást a csapos-legény, Zeller József követte el. Esténként egy-két üveg pezsgőt vitt magával állandóan, melyet szeretője társaságában fogyasztott el. A pezsgős vacsoráknak a felfedezés véget vetett s Zeller Józsefet a rendőrség letartóztatta.

* **Tolvajnak nézték.** Tegnap reggel a Simonffy-utca 1. sz. a városi bérházban akadt dolga Gönczy Dezső vasutasnak. Mikor a házból kijött, a kapu alatt találta Aczél Géza városi főmérnök kerékpárját, a melyet megnézett. Csodálta, hogy bár a gumín nagy repedés van, a kerékpár mégis használható. A főmérnök hajdujának felesége előtt ez a szemlélődés gyanusnak tűnt fel és rendőrt hívott, azt állítván, hogy a kerékpárt Gönczy el akarta lopni. A vasutast erre bekisérték, de nyomban szabadon is bocsájtották.

* **Schaf János** tánemester 14-ikén kezdí új táncanfolyamát.

* **Kitünő cukor dinnyék.** Saját termésű kitünő cukor dinnyék: turkestáni és ananász fajok olcsón kaphatók Farkas Gyula műkertész virágüzletében, főpiac, nagytőzsde mellett.

* **Pliissirozás (lapos) elvállaltatik Ott** Károlynál, Kossuth-utca.

* **Merkler Soma nap- és esőernyő-üzletét** augusztus 1-től Piac-utca 43. szám alá helyezi át, Killer Ede butorüzlete szomszédságába. A most raktáron lévő nap- és esőernyők leszállított áron lesznek elárulva.

A „Hungária” kávéházban minden nap zene-estély

Ninosen párja Mentze Henrik újdonságok áruházának a Kossuth-utca 4. szám alatt, mert ott a legszébb háztartási és napi szükségleti cikkeket olcsóbban vásárolhatjuk, mint bárhol is.

TÁVIRATOK.

Megtámadott paptanár.

Budapest, aug. 14. Csaplár Dániel piarista-rendi kormányzót, az este hazafelé menet egy ember az Eskü-téren megtámadta s úgy főbe vágta, hogy eszméletlenül terült el a földön. A merénylőt elfogták Jung József lakatos személyében, a ki azonban tagadja tettét és semmiről sem akar tudni.

A forrongó Oroszország.

Pétervár, aug. 14. Péterhoffban a cár szolgaszemélyzetében valóságos nyílt lázadás tört ki. Tizennyolc szolgát letartóztattak, két szolgát a rögtönítélő bíróság azonnal főbe lővetett.

Kiev, aug. 14. A délkeleti vasut postakocsijaihoz mától kezdve egy külön katonáktól őrzött kocsit csatolnak, amelyben a pénzküldeményeket helyezik el.

Pétervár, aug. 14. A dumaválasztásokat hir szerint novemberben fogják megtartani, hogy az új дума megnyitására az összes képviselők idejében Pétervárra érkezessenek.

Berlin, aug. 14. Varsóból jelentik a Voss. Ztg.-nak: Tegnap itt ismét számos helyen tartottak házkutatást olyan személyek lakásán, kiket a forradalmi szociálista párt tagjainak ismernek. A rendőrség nagy robbantószer-készleteket, fegyvereket és bombaraktárakat fedezett fel. A kormány abban a meggyőződésben él, hogy a legújabb razziák alkalmával ismét nagyon sok veszedelmes forradalmárt tartóztattak le.

Az olasz király Berlinben.

Róma, augusztus 14. Lanza tábornok berlini olasz nagykövet tegnap este San-Pellagrino fürdőhelyre érkezett, ahol az ott időző Tittoni külügyminiszterrel hosszasan értekezett. Este a nagykövet elutazott. Sejtik, hogy az értekező eredménye az olasz királyi párnak Berlinbe, a német trónörökös fiának keresztelődjére való utazása lesz, melyet a konferencián megbeszéltek.

Róma, aug. 14. A „Gazetta del Popolo” az olasz király tervezett utazására vonatkozólag azt írja, hogy ez az utazás valószínű, mert sulyt kell fektetni arra, hogy a jó viszony Németország és Olaszország közt továbbra is fennmaradjon. Mérvadó-körökben az utazást nem tartják lehetetlennek, azt hiszik azonban, hogy a külügyminiszter és nagykövet konferenciája nem annyira ezzel a tárggyal foglalkozott, mint inkább az volt a célja, hogy az olasz király találkozását Vilmos császárral előkészítse, mert ettől

a találkozástól Olaszországban megnyugtató és kielégítő megoldását várják azoknak a nehézségeknek, melyek a hármasszövetséget és Anglia közép-tengeri viszonyait illetőleg még fennállnak.

Berlin, aug. 14. Lanza berlini olasz nagykövet az olasz királyi pár tervbe vett utazását készíti elő. A királyi pár a német császár unokájának keresztelődjé ünnepélyére jönne Berlinbe, de nyilvánvaló, hogy ez a családi és még családiasnak sem nagyon jelentős alkalom csak ürügy. A voltaképeni cél: újabb dokumentum, melylyel a hármasszövetséget megerősítik. Erre pedig most, a mikor a Balkánon egyre fenyegetőbbé válik az anarchia és egy közeli háboru réme, ugyancsak sürgős szükség van. Mindenesetre ez a kölcsönös manifesztum sok aggodalomnak venné elejét, mert a diplomáciai körök joggal félték attól, hogy egy balkáni beavatkozás esetén differenciák támadhatnak Olaszország és az osztrák-magyar monarchia között.

A marosvásárhelyi választás.

Marosvásárhely, aug. 14. Ma volt itt a képviselőválasztás. A mandátumért két jelölt vette fel a harcot: Szakács Péter és dr. Fenyvessy Soma. Mind a ketten függetlenségiék. A mai napot óriási agitációk előzték meg, melyeknek a belügyminiszterium előtt és a büntetőbíróóság előtt is folytatása lesz. A szántó-társulat igazgatójára, Tordayra rábizonyult, hogy a társulat szavazati joggal bíró tagjait preszsióval és pénzzel arra igyekezett bírni, hogy szavazataikat Fenyvessyre adják. Az ügy kitudódott. Szakács Péter pártja táviratilag kérte a belügyminiszter intézkedését, aki ugyancsak táviratilag Bernády polgármestert bizta meg a visszaélések kinyomozásával. Szakácsék egyben följelentést tettek Torday ellen az ügyészségen is, amely szintén megindította a nyomozást. A választást ma reggel nyolc órakor nyitotta meg Darkó Agost választási elnök. A szavazók délután három óráig óránként föl váltva, igen vegyesen szavaznak a jelöltekre. A rendre két század gyalogos, egy század huszár és husz osendőr vigyáz. A szavazók száma hétszázötven, akikből azonban zárórától 541 szavazott le csak. Délben 1 órakor Fenyvessynek 210, Szakácsnak 149 szavazata volt. Ezután Szakács és Fenyvessy közt egyre változott a szavazattöbbség, mignem végül kitűzték a zárórát délután 5 órára, amikor Fenyvessynek 294, Szakácsnak 247 szavazata lett. Így tehát Fenyvessy 47 szótöbbséggel a kerület képviselőjévé választatott.

Osztálysorsjáték.

Budapest, augusztus 14. A tegnapi húzások a következő nagyobb nyeremények sorsoltattak ki: 90.000 koronát nyert: 3148. 10.000 koronát nyertek: 87133 66313. 3000 koronát nyertek: 26206 108761. 2000 koronát nyertek: 22496 52181 56364 46077 87838 89607 93307. 1000 koronát nyertek: 14335 22139 43573 51990 62577 90021 98974 103729. 500 koronát nyertek: 412 980 1420 2999 7882 12552 12602 13714 13774 14395 19035 19321 21049 21308 25015 27266 29241 33214 33664 37578 38368 38949 39585 43573 47311 49029 51588 51962 52418 52973 54033 57107 57252 59567 59755 66537 69607 70244 71641 72935 75959 78817 79777 80674 80647 80881

82287 83311 114686 114876 115664 117835 123528. A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

Öngyilkos anarchista leány.

Ujabb adatok Kaulbers merényletéről.

A végzetes ridikül.

A Kaulbers kormányzó ellen történt merényleti szándékról még mindig igen sok hir kering. Az odesszai lapok a következőket írják:

E hónap elsején a kievi gyorsvonston két utas jött; egy hölgy, aki körülbelül 27 esztendősen lehetett és egy harminc év körüli férfi. Mindketten a Pétervárhoz címzett szállóban vettek lakást. Itt tartózkodtak a kormányzósági székhely fölött, azután pedig fölvettek egy hat rubel napidíjat igénylő szobát. A hölgy utlevele úgy szólt, hogy Princ tábornoknak a leánya. A férfi passzusa pedig Golubani Péter névre volt kiállítva.

Az első két napon a vendégek ki sem mentek a szállodából. Harmadik napon azt kérdezte a portástól a kisasszony, hogy mikor lehet a főkörmányzóval beszélni. A hölgy hozzátette, hogy igen jó ismeretségben van Kaulbersékkal, mert a kormányzó leányaival egy intézetben nevelődött Varsóban. Továbbá atyja is igen sokat barátkozott Kaulberssel. A portás két ízben is telefonált a kormányzó irodájába, ahol azt az értesítést kapta, hogy a főkörmányzó nem fogad.

— Nem baj, mondta a hölgy, nem sietős a dolog.

Időközben Prince kisasszony meglátogatta a kormányzókat, a kiknél a legszívesebben fogadtatásban részesült.

Máskülönbben nem járt ki egyszer sem. Kisérője azonban egy napon hosszú ideig távol maradt, máskor pedig hölgye kíséretében az Arkadia nevű nyári kertei látogatta meg. E hónap egyik péntekjén Prince kisasszony megkérdezte, vajjon fogad-e a kormányzó. Az igenlő válaszra feketébe öltözött a leány és a palota felé ment. Kezében fekete selyemridikül volt. Alig, hogy néhány lépést tett, a ridikül kiesett a kezéből. Azonnal erős robaanás volt hallható. A publikum széjjelfutott, a kisasszony fölemelte a selyemzacskót, visszafutott a szállóba, a hol azt mondta, hogy nyissák ki hamar szobája ajtaját. Alig hogy belépett, kivette holmija közül a revolverét és agybalötte magát. Nyomban meg is halt.

A hatóság egynéhány kompromittáló irást talált a szobában. A melyekből kiviláglik, hogy egy titkos anarkista társaság öt szemelte ki Kaulbers gyilkosának. A bomba három kilogramm sulyu volt.

Az öngyilkos anarkista társát nem lehetett ezideig kinyomozni.

HIREK.

Életunt szabómester. Laudon-utca 6. számú lakásán tegnap délután Kohn Samu 53 éves szabómester öngyilkossági szándékból szublimát-oldatot ivott. Tettét idejekorán észrevették és kihívták hozzá a mentőket. Most a Rókusban fekszik a boldogtalan öreg ember, akit részint gyógyíthatlan betegsége, részint nyomora vitt kétségbeesett tettere.

A malommunkások sztrájkja. Fordulatról a malommunkások sztrájkja dolgában valószínűleg sokáig nem számolhatunk be. A sztrájkoló munkások tegnap bizalmatlanságot szavaztak a bizalmi férfiaknak, a kik — így mondják — meghallgatásuk nél-

kül fogadták el a munkásokra nézve is kötelezően a Szerényi József államtitkár elnöklésével tartott tanácskozáson megszövegezett békepontokat. A „hütlén” megbízottak helyett tizenöt új bizalmi férfit választottak, akik megválasztásuk után nyomban tanácskozássra gyűltek egybe s megállapították a béke új feltételeit. A követeléseket pontokba foglalták azzal a szándékkal, hogy azokat bemutassák a kormánynak s megkérjék a közbenjárásra. Illetékes helyről azonban tudomására hozták az új vezérkarnak, hogy a kormány nem hajlandó újabb tárgyalásokba boosátkozni, mert malomtulajdonosok ragaszkodnak a szombati megállapodáshoz. A munkások erre letettek szándékukról. Hogy azonban a kormánynak is, a malomtulajdonosoknak is tudomást kelljen szerezniök az új békepontoktól, átadták ezeket a lapoknak. Marad tehát minden a régiekben, ha csak a sztrájkolók csoportonként vagy egyenként meg nem unják a céltalan küzdelmet s munkába nem állnak, ahogyan ezt nagyon tekintélyes számmal társaik tették.

A vitrioldráma. Pokorny Antalné a fölötti elkeseredésében, hogy férje minden keresményét könnyelműen elpazarolta s szeretőt tartott, 1905. évi november havában vitriollal leöntötte férjét, aki 27 napig sérülést szenvedett. Majd 1906. évi május havában álnév alatt abban a házban vett lakást, ahová elválásuk után férje elköltözött. Itt azután újra leöntötte vitriollal férjét, aki husz napnál tovább tartó sérülést szenvedett. A budapesti kir. törvényszék össz büntetésül két évi börtönt szabott ki a fogvalevő vádlottra. Az elítélt és a kir. ügyész felebbezése folytán a kir. ítélőtábla szüneti tanácsa ma tárgyalta az ügyet és dr. Bakonyi Pál védő védbeszéde után elítélt büntetését a 91. §. alkalmazásával egy évre szállította le, amelyből négy hónapot kitöltöttnek számított be. Ügyész és védő megnyugodott az ítéletben.

Ingtatlanok forgalma.

Bajdor András és neje Boda Eszter veszik a debreceni 500. sz. tjkvben foglalt 968 négyszögöl ujosztású földet Petres Mihály és neje Szabó Juliánától 600 kor.

Bujdosó István és neje Sallai Zsuzsanna veszik a debreceni 338. sz. tjkvben foglalt 512 négyszögöl Csapókeri szőlőt Nagy Mihály és neje Notóros Teréztől 2600 kor.

Kemecsey Ferenc és neje Bak Eszter veszik a debreceni 87. sz. tjkvben foglalt 4 hold 1132 négyszögöl ujosztású földet Schaff Jánostól 2600 kor.

A tisztartóék.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Botorainé átölelte a szép leányt, aki gyöngéden simult hozzá s egészen átszellemülten hallgatta, mikor beszélt hozzá:

— Jöjjön édes gyermekem, nézzünk szét a kertben. Minden reggel korán megszoktam nézni virágaimat és a konyhakertemet. Ha nincs terhére, jöjjön.

— Nagyon szívesen megyek. Időm még van. Körülbelül bele telik egy óra, míg a reggeli ideje elérkezik. Akkorára otthon szeretnék lenni.

— Tudom, édes kisasszony. Tudom. Ha megtudnák, hogy ide jött, kellemtelenségei lennének belőle.

— Ugy van! Mindent hittem, csak azt

nem, hogy szüleim és bátyám továbbra is ragaszkodni fognak régi rideg álláspontjukhoz. Engem a legnemesebb cél vezérelt. En azt akartam, hogy baráti jobbot nyújtson kedves apám a tisztartó urnak s hogy bátyám Zoltánnal vegye fel a régi barátságot. En láttam, tudtam, meggyőződtem arról, milyen kedves család a Botorai család s milyen érdemes erre. Nem tudom magamnak megmagyarázni, nem tudom megérteni, mi lehet az indító oka annak a vad gyűlöletnek, amely az ő lelküket megszállta, de még akkor sem szelidült meg, mikor a tisztartó ur fia, az ő legnagyobb örömeiket adta vissza. De bármint legyen is, kedves nagyasszony, ezt a helyzetet megváltoztatjuk. Ami nem sikerült ma, sikerülhet holnap. Csak oszgednünk nem szabad. En nem is oszgedek, sőt erősen bízom abban, hogy a két család közt újra felépitem a legbékésebb egyetértést, sőt szeretetet is.

(Folyt köv.)

NYILTTÉR. *)

Szabászati és varró-tanfolyam.

Becsés tudomására hozom a n. é. **intelligens hölgyközönségnek**, hogy a múlt év november havában személyes vezetésem alatt felállított s most már **hatóságilag bejegyzett debreceni tanintézetemben**, hol is a hölgyek a legpontosabb mérték szerint az angol, francia derék, kabátok, blousok, különböző öves aljak, fasonok rajzolásában és varrásában alapos oktatást nyernek, a rendes iskolai év **szeptember 8-án** veszi kezdetét.

Beiratkozásokat **szeptember hó 1-től** reggel 8-12-ig, délután 3-6-ig bármely napon felveszek. A tanidó a belépés napjától számítatik s tartama az illető növendék egyéni felfogási tehetségétől és varrásbani jártasságától függ; egy rendes tanfolyam 3 óra terjed, mely idő tartamára a hölgyek havi tandíja 20 korona s ha valamely növendék a varrásban még kellő gyakorlottsággal nem bírna, ismétlő tanfolyamra visszamarad, ezen tanfolyamra havi 10 koronát fizet.

Mindenki saját és hozzátartozói részére készíti a ruhákat az egész tanulási idő alatt.

Növendékek teljes ellátásra is felvétetnek.

Tisztelettel:

Özv. **Knotty Kovácsné Silye Gabriella.**

LASZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOS
RENDELŐ-IRODÁJA:
CSAPÓ-UTCA 30. SZ.

U SZ Ó
Ruhák
kalapok
Flotter Törölők

o nagy választékban o

KONTSEK KORNÉL
női és férfi divat áruházában
Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

A zsidó polgári leányiskola pályázata.

A f. évi szeptember 1-én megnyíló zsidó polgári leányiskola — mint olvasóink emlékezhetnek — pályázatot hirdetett két segédtanítónői állásra. A pályázat aug. 1-én le s erre az időre 42 folyamodó jelentkezett, akiknek nagyobb része elemi iskolai tanítónő, de közzülök soknak van polgári iskolai képesítése, sőt egy-kettőnek középiskolai tanári oklevele. Az eredményesnek mutakozó pályázat sorsát a hitközségi iskolaszék csak e hó vége felé dönti el, nemcsak azért, mert ez idő szerint az iskolaszéknek számos tagja, maga az elnök is távol van, hanem mert a nagy számu folyamodványok és mellékleteinek át tanulmányozása nem kevés időbe kerül.

Villamos Színház

a szénapiacon megnyílt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 14-én és 15-án

1. A megmentett becsület. 2. Telhetetlen tolvaj. 3. Sok láрма semmiért. 4. A galamb-tündérnő. 5. Egy új cilinder kalandja. 6. Vigyázz a férjem jön. 7. A nátha. 8. Az élő virágok. 9. és 10. Műsoron kívül.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdeté este 7 órától 11-ig, óránként.

Friss gyümölcsből készült

KÁRPÁTI
MÁLNASZÖRP

1 nagy üveg 80 kr. Kis üveg 40 kr.

Gyümölcs csomagoláshoz finom

FAGYAPOT

nagyban és kicsinyben. 8241

Kontsek Géza
Debrecen Kossuth-utca.

Legjobb bajuszpedró a híres debreceni

„CIVIS” bajuszpedró.

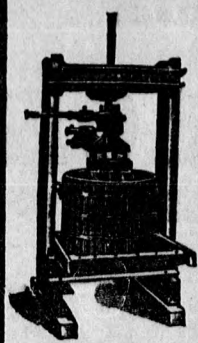
Nem tépi, jól összerögzíti s ütöti a bajuszt.

1 doboz ára 40 fillér.

Készítője s főraktára:

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára
DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN

„U R S U S“

a legtökéletesebb
s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, **vasgerenda szerkezet**, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkafeltétel.

Szőlészeti borászati és pincészeti cikkekből valamint vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve.

LŐPOR
árulás.

TÓTH GYULA
vasnagykereskedő Debrecen, Piac-utca.

Új Tölgyfa Hordó

kapható nállam

30 litertől egész 800 literig

Nagyok nagyobb mennyiségben kapható jutányos árban.

PORJES SÁMUEL
Szilágy-Somyóu. Saját ház.

Kölcsönöket

az legkedveőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

DEBRECEN, Piac-utca 65. szám alatt.

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négy éves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet

részv. társ.

Debrecen, Arany János-utca 9. sz.

Olasó kölcsönöket nyújt értékpapírokra, ékszerekre, arany és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre.

Raktáraiban iparosok- és kereskedőktől árukat diszkrétion mellett beraktároz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt.

Arany és ezüst tárgyak
jutányos áron kaphatók.

1000—2000 holdas

bérletet keresek 8252

1906 okt. 1 vagy 1907 tavaszi átvételre.

Frank Endre Fegyvernek pályaduvar vagy Rósonthál Jenő Debrecen Dégenfeldtér 1. lisztüzlet.

Nincs többé sertésvész.

SERTÉSPOR (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó genialis találmány a gazdaközönség. Aki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legvégsőbb időben sem halhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés árát károsultnak készpénzben visszafizetni, a az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

MATILD krém, Matild arckenőcs, Mátild szappan, arepor, szépitőszerek. Kapható minden gyógyszerárban. — Főraktár Török J. Budapest.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratorie cosmetique Matild“ (Alapított a hasonnevű párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszóváros, Debrecen mellett, Kossuth-utca. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

SARG-féle darabos és folyékony

Glicerín Szappantól

lesz a bőr fehér és tiszta. A Sarg-féle Glicerín Szappan mindenütt kapható. Ugy felnőtteknek mint gyermekeknek a legjobban ajánlható.

Elismerő nyilatkozatok: 2331
Dr. Hebra, Sohanta, Frühwald, Carl und Gustav Breus, Schandlbauer tanároktól.

Donogán és Somoss

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek

Flanell takarók, ágy és asztalterítők, Fűgönyök, Lópokróok, Linoleum

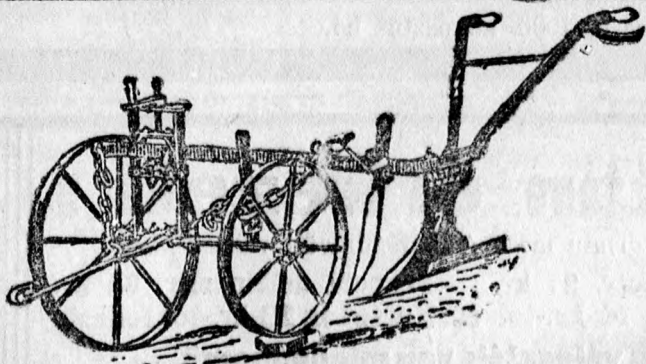
nagy raktára.

PAUCHLI BÉLA

szabadalmazott ekegyára

H A J D U N Á N Á S O N.

Magyar gyártmány

Magyar gyártmány

Gyárt mindenféle talajművelő gépet, u. m. szabad csavarrendszerű ekéket, jukas állványú ekéket, kettős ekéket, egyes gerendelyre alkalmazható kettős ekéket, igen jó porhanyítókat, boronákat, ekekapákat stb. Gyártmányai mind elsőrendűek és kifogástaladok, miért is minden darabért a legmesszebbmenő jótállást vállalok.

Elfogad mindenféle javításokat u. m. ekéket, boronákat, vetőgépeket, szénagyújtókat, répa- és szecska-vágókat stb., melyeket pontosan, szakszerűen és legjutányosabb áron eszközöl. Nagy raktár vetőgépek, répa- és szecska-vágókban s vetőgépekben. — Az ekegyárban ügyes, erős fiuk tanulóul felvételnek.

Főraktár **Harstein Kálmán és Társa cég Debrecen.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

SZÓKE molett intelligens lány vagyok, egy intelligens uri emberrel óhajtok megismerkedni — aki engem kisegítene 40 koronával. Leveleket a kiadóba kér „Szóke lány”. 8608

VÉN EMBERNEK levele van a kiadóban. — „Hálás” címre levél van a kiadóban. — „Áldozatkész levele van a kiadóban.

„28” jelzet helyen van levél.

IZUT levele van a kiadóban.

SOMLÓ GEZÁNÉNAK levele van a pópostán.

Ajánlat.

KERESKEDŐSEGÉD, ki a játékaru szakmát tökéletesen érti, alkalmazást nyer Miklósné és társa bazaráru üzletében (Főtér). 8607

CSEMEGE SZÓLÓT ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294.

FARKAS HENRIK fűszer, cukorkaüzletét áthelyezte volt helyiségének raktáraiba, bejárat az udvarban jobbról. Telefon 281. 8506

HARISNYAKÓTÓ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 8326

FEHERNEMŐ varrónő ruhavarráshoz is ért ajánkozik házakhoz esetleg gomblyukvarrás javítására is. Boldogfalva-utca 22. sz. 7098

HASZONBEREADÓ birtok. A Szepesen 11 nyilas tanyaépületekkel ellátott földbirtok 1906 október 1-től kezdve haszonbérbe adó. Értekezhetni dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piac-u. 44. 8333

KITÜNŐ ebéd koszt kapható özvegy uri nőnél havi tíz forintért. Szent-Anna 58. 8076

PÉNZKÖLCSÖN. Törlesztéses pénzkölcsönöket házakra, földbirtokokra, valamint személyhitelt is legolcsóbb kamattal mellett folyósított Héry bankirodája Piac-utca 79. 8615

KÖZÉPISKOLAI izraelita tanulók jobb háznál teljes ellátást kaphatnak. Cím a kiadóban. 8611

Kereslet.

JÓ mosónő, ki vasaláshoz is ért, állandó alkalmazást nyerhet. Piac-u. 24. sz. alatt. 8600

EGY jó családból való 4 középiskolát végzett fiú tanulnak felvételt Csáhy Lerenó könyvkeresésében. 819.

CSEMEGE szőlőt megvételre keres az Orosházi Házi Kenyérütöde. 8588

JO családból való fiú tanulónak felvételt Pásztor Gyula és Társa vaskeroskedőknél. 8343

Fodrászsegéd azonnal felvétetik. Szalai Csapó-utca 88. 8609

KORLÁTLAN ital kimérésbe óvadékképes gyakorlott megbízható egyén felvétetik. Kazinczi-utca 12. sz. 8614

GYERMEKRUHA varrónőt keresek, ugyanott egy igen jó sparher eladó. Cím a kiadóban. 8610

Eladás.

15 HOLD föld az Ebesen eladó. Ertekezhetni Borz-u. 9. 8588

BOLDÓGKERT 1-ső járás 44-ik sz. szőlő lakó házzal eladó. 8616

EGY jó karban lévő otyvasütővas eladó. Piac-utca 31. sz. Andaházy—Szilágyi intézet 1-ső emelet. 8613

EGY vidéki 28000 lakossal bíró városban egy női kalapüzlet olcsó árért eladó. Cím a kiadóban. 8617

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a „DEBRECENI ÚJSÁG” részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 42

Francia

Delinek

gyönyörű szép mintákban

most

47 kr.**Bosznay J. és Társa**

divat áruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Szabadalmazott új találmány!**Cserépfedelek javítás költségeinek a megtakarításai**

Értesítem a t. építő közönséget, hogy az általam feltalált és 16043—905. sz. alatt szabadalmat nyert tető szegélyzetek alkalmazásánál a cserépfedeleken használatos volt habarcs munkák és azoknak évről-évre való megújítása fölsőlegessé valik.

Találmányom egyszerű, olcsó és meglevő tetőszegélyzetekre is könnyen felerősíthető.

Ezen új rendszer alkalmazása által 30—40 évig felesleges a javítás s így óriási megtakarítás érhető el.

Mintákkal és költség előírányzattal szívesen szolgál

KISS IGNÁC,

bádogos mester. Piac-utca 34

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a 16 év óta fennálló **Kernáts-féle** „Kegyelet” temetkezési intézetet Kossuth-utcán az összes tartozékaival együtt tulajdonomba vettem s azt a jövőben

Vetéssy Mihály „Kegyelet” temetkezési intézete

cég alatt tovább folytatom. — Elvállalok és személyesen rendezek bármily rangú és rendű temetéseket, hullának bárhova szállítását vagy áthelyezését.

Berendezésem, az összes kellékeim nagyválasztéka és az ezen szakmánál is több éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy igyekezetem nem lesz hiába; ugyanazért kérem a nagyérdemű közönséget, hogy gyászestetei alkalmával üzletemet felkeresni méltóztassék.

Hangzatos — a közönséget félrevezető ígéretekkel élni nem fogok — de biztosíthatom mindazokat kiket illet, hogy elvem továbbra is a **lelkismeretesség, pontos kiszolgálás és a legolcsóbb árak** számítása lesz.

Az irántam üzletvezetői állásomban is tanusított nagybecsű bizalmat megköszönve — annak vállalatommal szembeni megtartásáért esedezem.

Debrecen, 1906. augusztus hó.

Vetéssy Mihály Kossuth-u. 19. szám,
a színházzal szemben.**Mostan érkezett :**

a legújabb divatu mosó árú rendkívüli választékban.

Mosó delain mtr. 27 kr. — Francia delain mtr. 65 kr.
Zephirek már 14 kr.-tól és Kartonok 22 kr.-tól feljebb.

Nagy választék van mindennemű
rőtös és rövidáru cikkekben.

Ujdonságok folyton érkeznek.

Tisztelettel :

A kirakat kékre
van festve.**LÖWY F.**A kirakat kékre
van festve.

Debrecen Piac-utca 24. szám alatt.

Feloszlik

egy pár nap múlva

a Csapó-utcai Maradé Áruház

Mindennemű

Kartonok, delainek, zephirek, ruha és blous szövetek, kész blousok és aljak, paplan, vászon, szőnyeg stb.

Mindem elfogadható olcsó áron lesznek eladva.

Csapó-utcai Maradék Áruház.

Csapó-utca 30. sz.

8192